

Indretning af farestier til løse søer

Chefforsker, Vivi Aarestrup Moustsen

Fagligt Nyt, 22.09.22



UNIVERSITY OF COPENHAGEN
FACULTY OF HEALTH AND MEDICAL
SCIENCES

*Affiliate Associate Professor of Animal
Husbandry, Pigs
Department of Veterinary and Animal Science*



STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Ramme

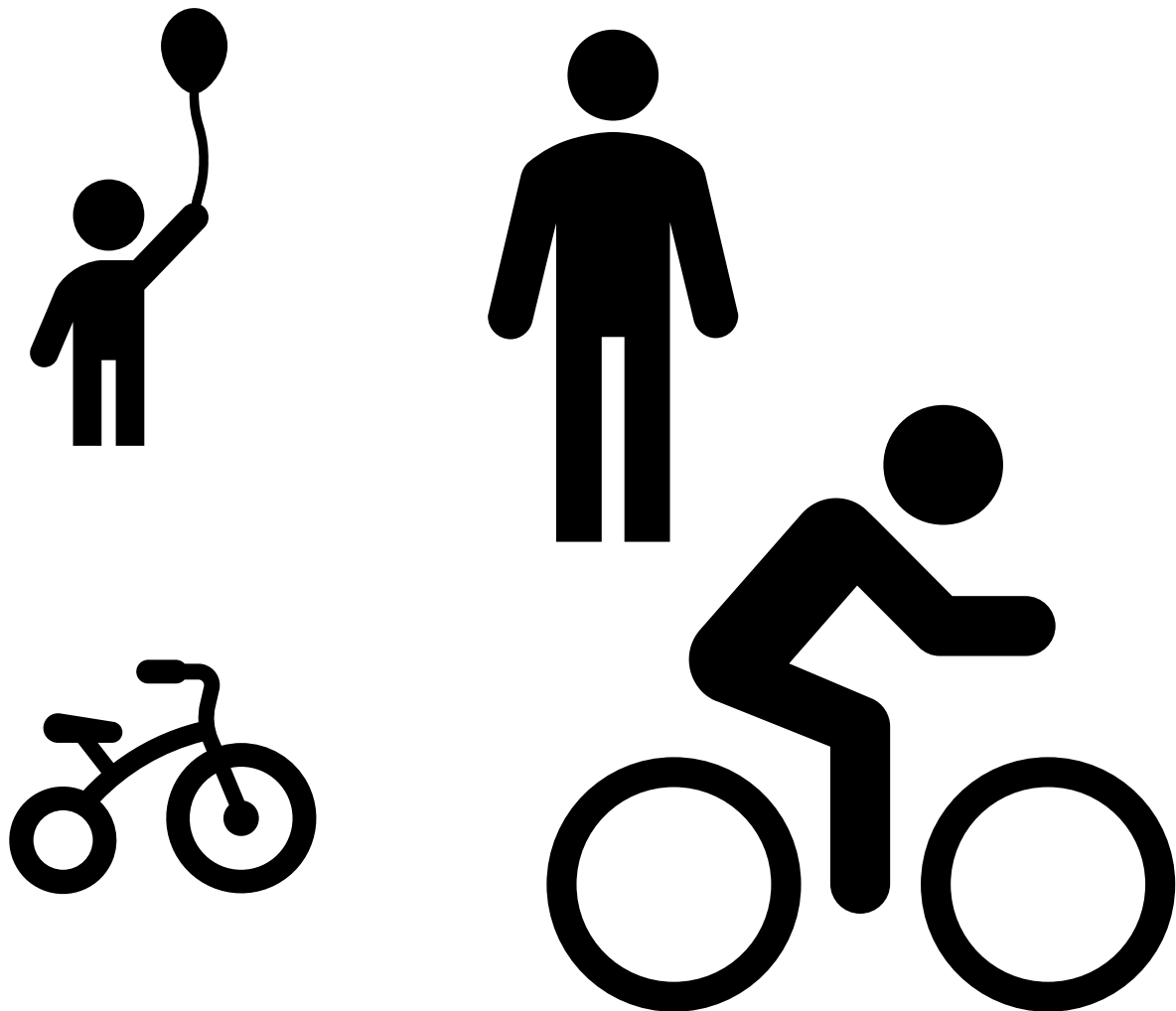
- Europæisk borgerinitiativ (ECI)
 - End the Cage Age → initiativ
- Revision af EU-dyrevelfærdslovgivning → særligt fokus på 'End the Cage Age'
 - Forslag i 2023; ikrafttrædelse i 2027
- Tyskerne har vedtaget → alle diegivende søer er løse i 2030; stistørrelse 6,5 m²
- Dansk lovgivning → på vej
- Tilskudsordning → favestier
- Formentlig den sidste
- Høring: juli 2022 til september 2022
- Ansøgning: oktober 2022 til januar 2023
- **Færdigt** to år efter ansøgning; **ingen** forlængelse og **ingen** mulighed for ændringsansøgning

FREMTIDENS SOHOLDER HAR LØSE SØER
Men i hvilken sti – eller stistørrelse?

Areal og stidimensioner

– skal stien være 6,0 m² eller 6,5 m² eller 6,5 m²?

Den første beslutning – hvor stor skal stien være?

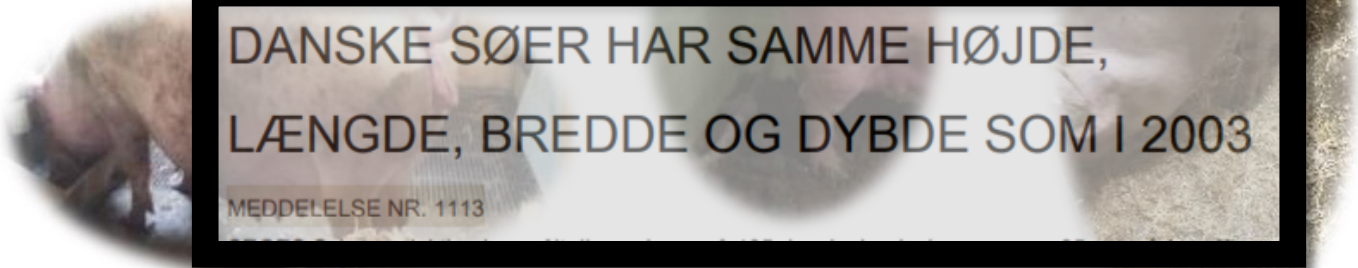


Jeg
producerer
16 liter mælk
hver dag




Der skal være plads til:

- So
 - Soens størrelse
 - Soens adfærd
 - Æde, drikke, hvile, vende sig, gøde/urinere, og ikke mindst give die
 - Redebygning, undersøge, termoregulere
- Pattegrise
 - Pattegrisenes størrelse
 - Ved fødsel og ved fravænning
 - Pattegrisenes antal
 - Ved fødsel og efter kuldudjævning
 - Pattegrisenes adfærd
 - Hvile, die, gøde/urinere, termoregulere, lege, undersøge, drikke, æde



DANSKE SØER HAR SAMME HØJDE,
LÆNGDE, BREDDER OG DYBDE SOM I 2003

MEDDELELSE NR. 1113

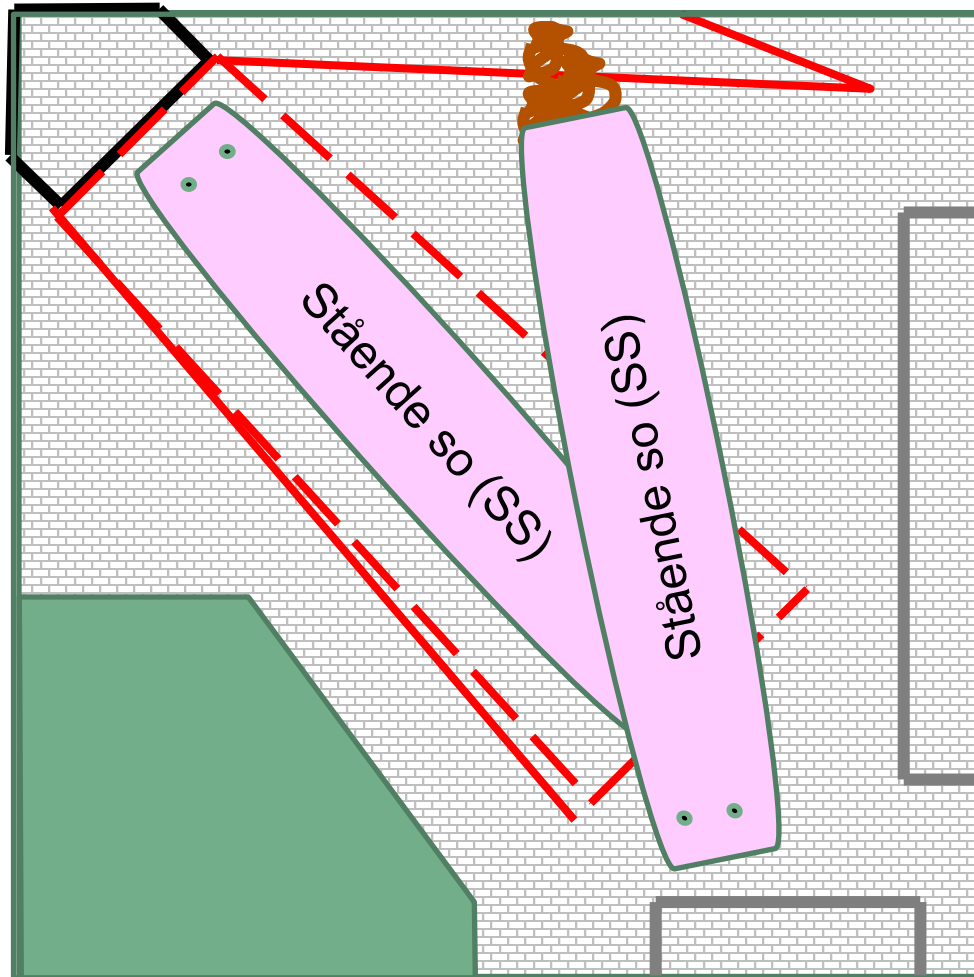


DIMENSIONER PÅ 202 DANSKE
PATTEGRISER MÅLT I EN BESÆTNING

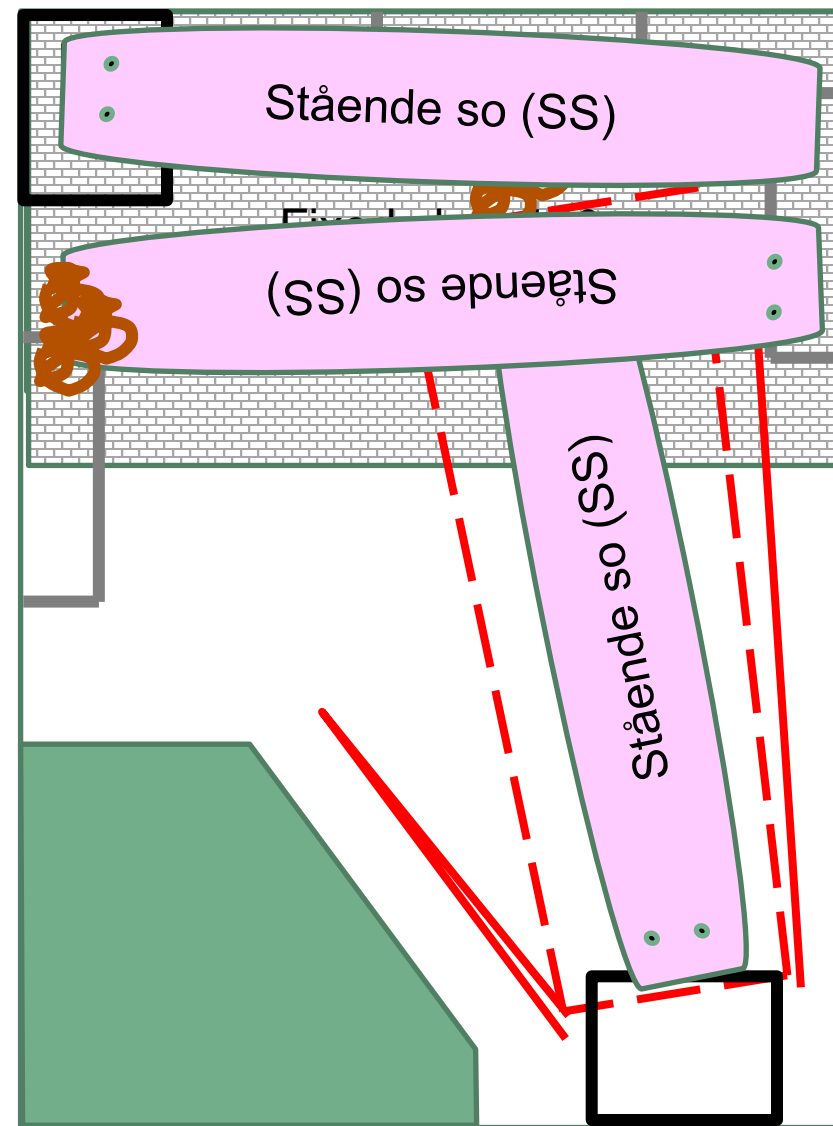
NOTAT NR. 1727

Stier på 6,5 m² kan være forskellige

Kvadratisk sti (255*255)

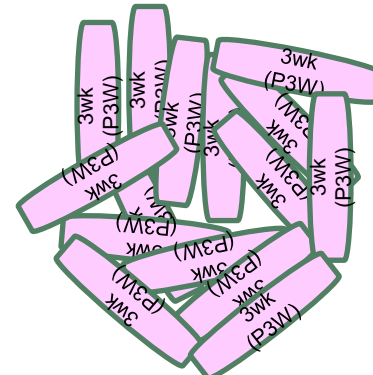
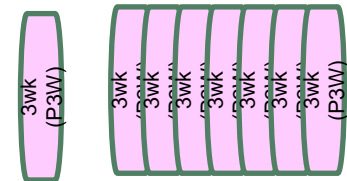
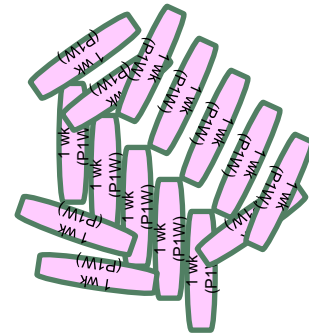
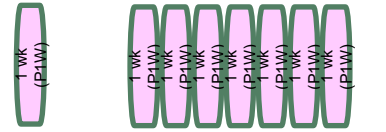
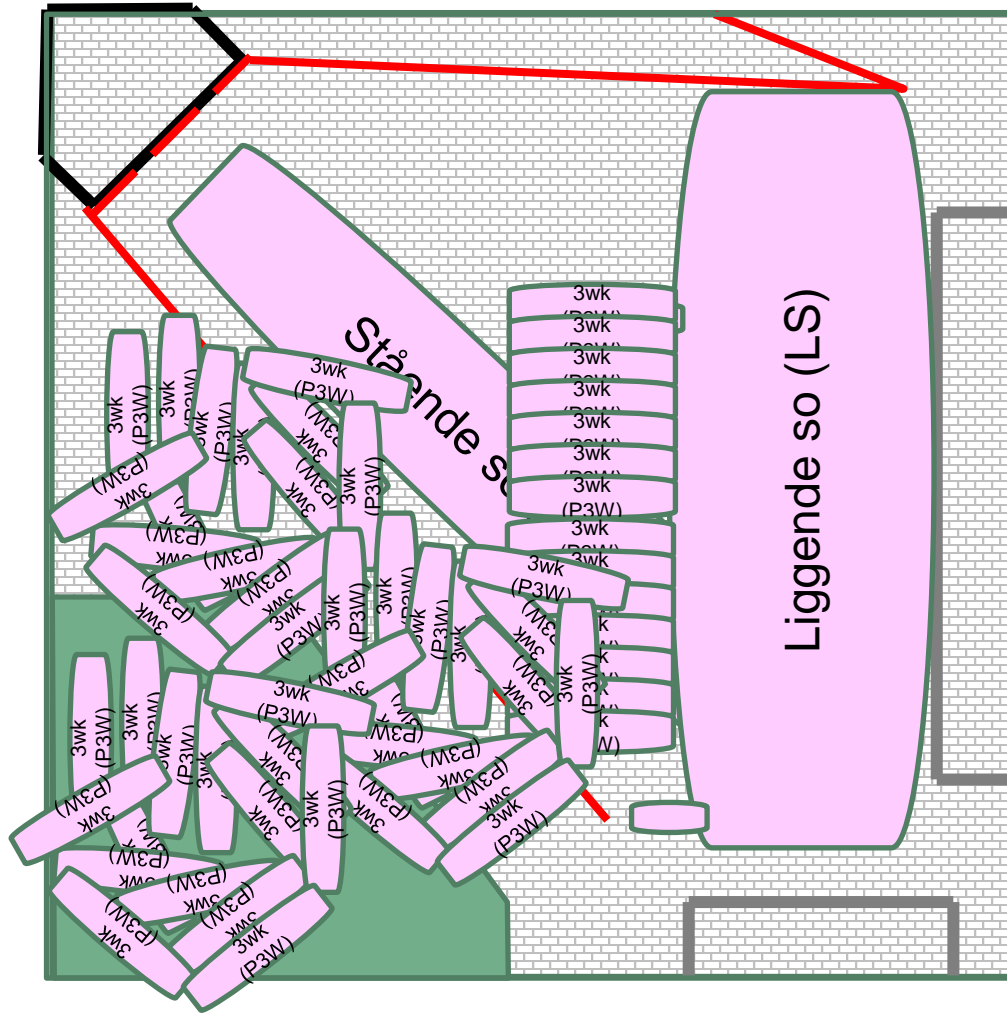


Rektangulær sti (220*300)

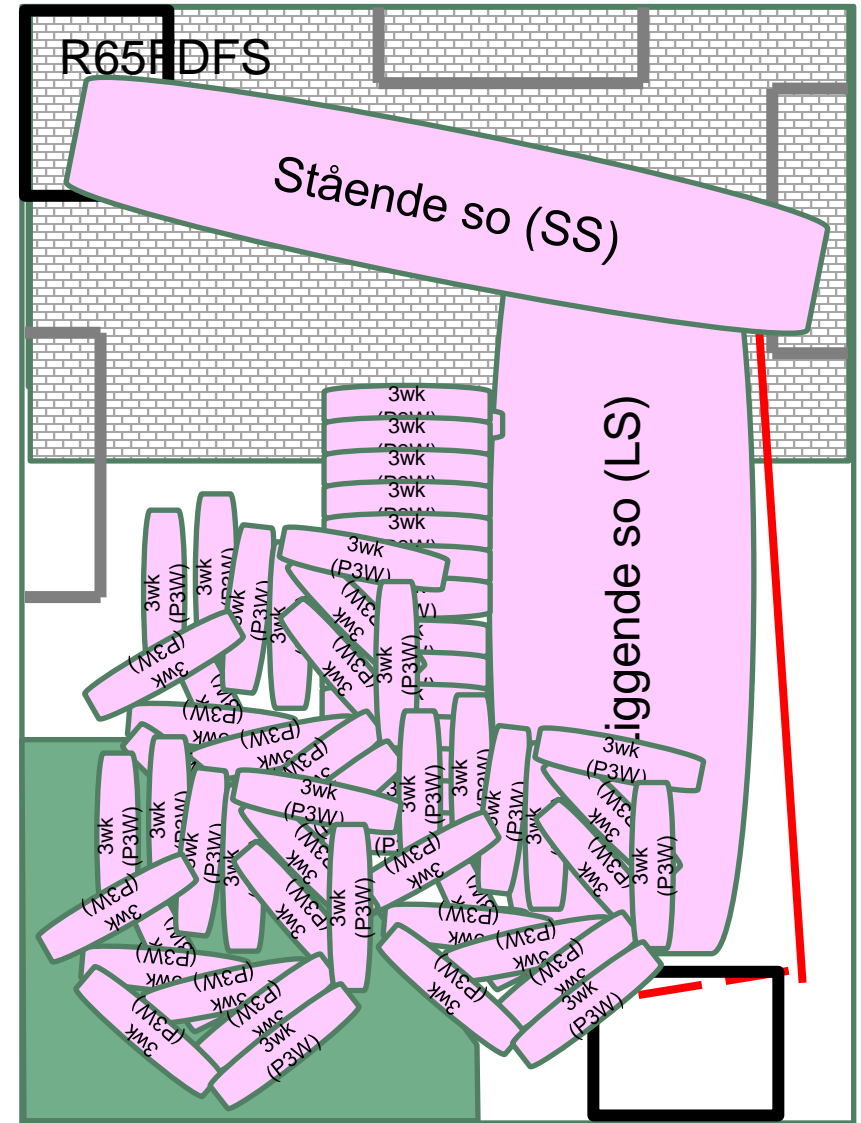


Stier på 6,5 m² kan være forskellige

Kvadratisk sti (255*255)



Rektangulær sti (220*300)



Ammesør eller flere grise i stien

Levendefødte, stk./kuld

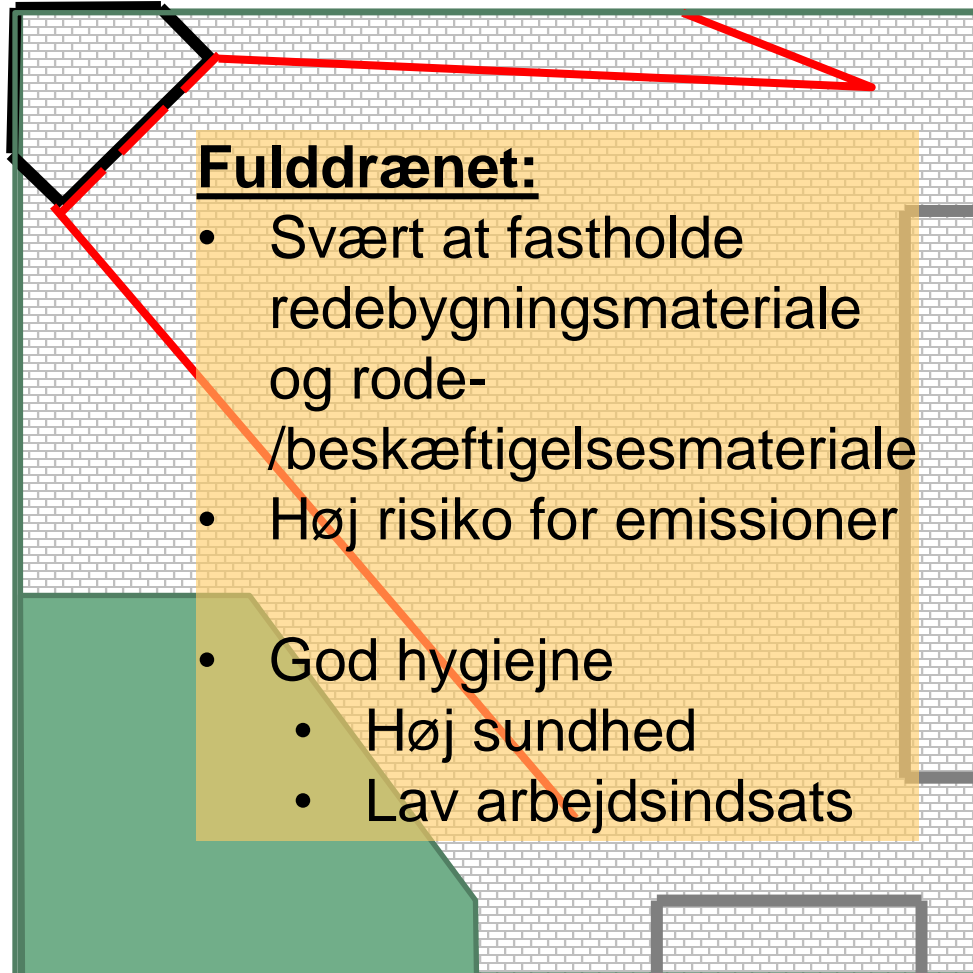
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
12	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
13	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
14	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
17	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8
18	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7

Eksempel:

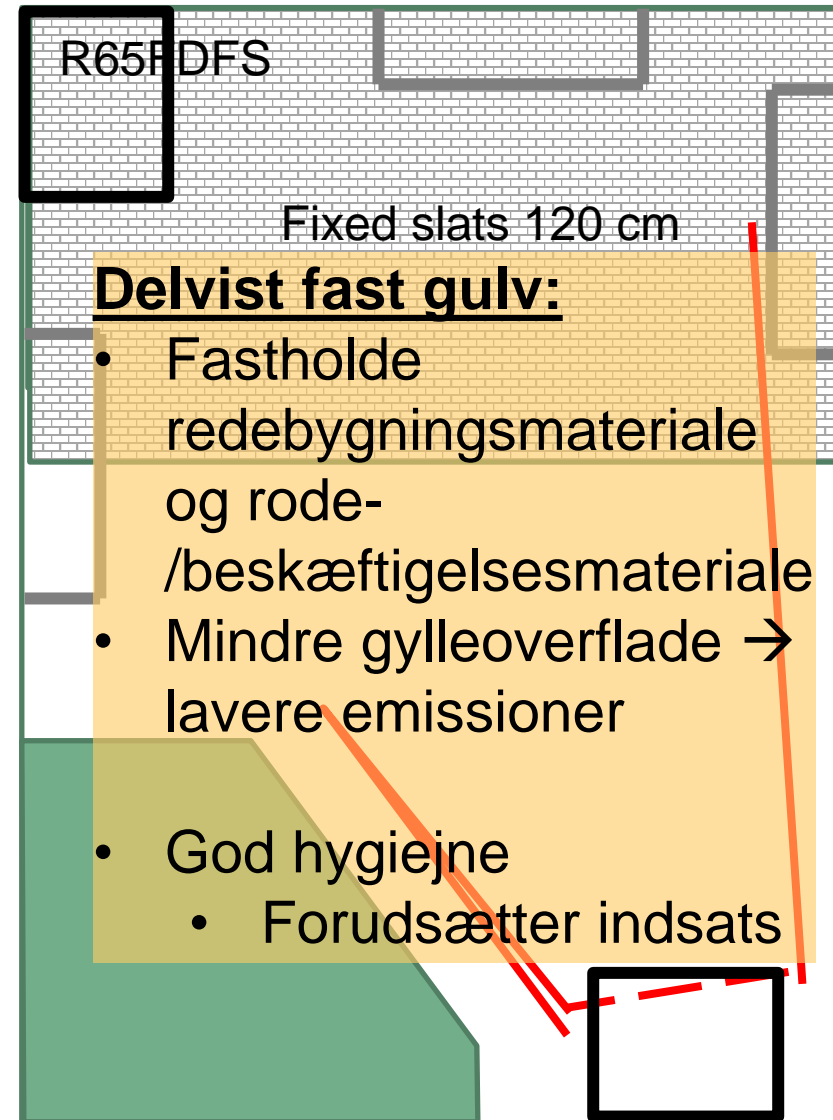
- Antal grise i hvert kuld, som skal flyttes til ammesø, reduceres med 25-50 %
- 3.000 m² produktionsareal og 6,5 m²/sti
 - 14 grise i stien → ca. 6.460 grise
 - 16 grise i stien → ca. 7.385 grise

Areal og stidimensioner – dyrevelfærd og miljø

Kvadratisk sti (255*255)



Rektangulær sti (220*300)



Areal og stidimensioner – dyrevelfærd og miljø

Kvadratisk sti – fulddrænet:

Løsning *under* gulv



Rektangulær sti – mulighed for delvist fast gulv:

Løsning *over* gulv



Checkliste inden stiens størrelse og dimensioner vælges....

Når soen er løs – kan den?

	Ja	Nej
Vende sig (fuld længde)? <i>Ellers kan den klemme grise</i>		
'Samle' grisene, inden den (soen) lægger sig ned? <i>Ellers øget risiko for, at grise klemmes</i>		
Ligge med hele kroppen på fast gulv? <i>Ellers kan den ikke redebygge, og det kan øge antal dødfødte</i>		
Nemt stå, så den undgår at gøde på det faste gulv? <i>Ellers er der øget risiko for dårlig hygiejne</i>		
Stå lige for krybben? <i>Ellers er der risiko for foder- og vandspild</i>		
Ligge med hele kroppen både på det faste gulv og på spaltegulv? <i>Ellers kan den ikke termoregulere</i>		
Før faring bevæge sig (tage nogle skridt) i stien <i>Ellers kan den ikke redebygge, og det kan øge antal dødfødte</i>		
Bevæge sig frem/tilbage – udover dens egen længde – når den skal lægge sig? <i>Ellers kan den ikke nemt rejse og lægge sig, og det kan reducere mælkeproduktion</i>		
Lægge sig med støtte – dvs. er der mindst en og gerne flere stisider, hvor der fx er en skrå liggevæg og ikke en friholderbøjle? <i>Ellers er der øget risiko for, at der klemmes pattegrise</i>		
sum		

Checkliste inden stiens størrelse og dimensioner vælges....

Når soen er i boks – kan den?

	Ja	Nej
.....		

Pattegrise

	Ja	Nej
.....		

Personale

	Ja	Nej
.....		

Miljø

	Ja	Nej
.....		

Checkliste inden stiens størrelse og dimensioner vælges....

- Hvordan finder I ud af, om so og grise kan være i stien?

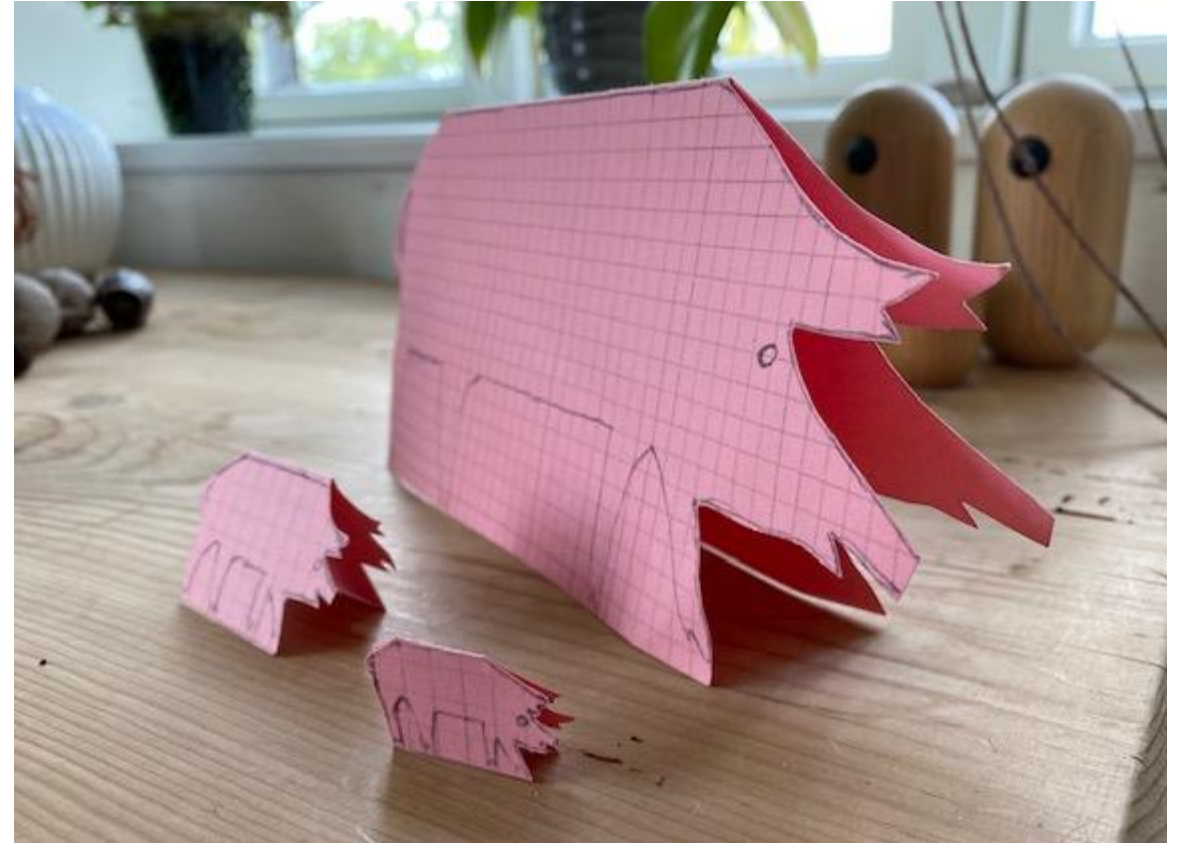


17 **Løse, diegivende søer hvorfor og hvordan**

Gammelgaard Agro byggede i 2013/14 om til at have løse søer i farestalden. De valgte SWAP-stier, men hvordan fungerer det, og hvad er fordele og ulemper? Hvordan er det gået, og hvad ser medarbejderne som de største gevinster? Indlægget suppleres med SEGES Innovations anbefalinger omkring hvordan fremtidens faresti ser ud: Hvor stor skal den være? Fulddrænet eller fast gulv? Bols eller ej?



Allan Gammelgaard
Griseproducent, Gammelgaard Agro
Vivi Aarestrup Moustsen
Chefforsker, SEGES Innovation



Take home

- Diegivende søer bliver løse fremover
- Formentlig sidste tilskudsrunde – men ingen forlængelse og ingen ændringer
- Tyskland har besluttet sig for 6,5 m²
- Ved 14+ grise og so → skab plads til supplerende ernæring i stien
- Udfordring i forhold til areal med hensyn til miljø og velfærd
 - Løses over gulv → rektangulære stier med delvist fast gulv
 - Løses under gulv → kvadratiske og rektangulære stier med fulldrænet gulv – overvej metoder til opdelt kumme og linespil
- Brug checklisten til at sammenligne styrker og svagheder ved stier